

København, den 27.03.2025

Sagsnr. 2024-2892

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har [advokat A] klaget på vegne af [klager] over advokat Jacob Poul Christoffersen, [by].

Klagens tema:

[Advokat A] har på vegne af [klager] klaget over, at advokat Jacob Poul Christoffersen har tilsidesat god advokatskik ved ikke at sende ordrebekræftelser, ved at befinde sig i en interessekonflikt og ved ikke at give klagevejledning.

[Advokat A] har endvidere klaget over advokat Jacob Poul Christoffersens salær på 43.750 kr. inkl. moms.

Datoen for klagen:

Klagen over salæret er oversendt fra [byretten] i medfør af retsplejelovens § 361, stk. 5, jf. stk. 1, og er modtaget i Advokatnævnet den 16. september 2024. [advokat A] har supplerende indgivet adfærdsklage, som ligeledes er modtaget i Advokatnævnet den 16. september 2024.

Sagsfremstilling:

[...]

Advokat Jacob Poul Christoffersen er formand for [fond A], som blev oprettet den [...] med midler fra [X]. [...]. Af fondens fundats fremgår bl.a. følgende:

"4.3. Som fondens første bestyrelse er valgt:

Advokat Jacob Poul Christoffersen - formand, [...]

4.4 Bestyrelsen modtager et rimeligt arbejdsvederlag for bestyrelshvervet, ligesom fonden betaler medlemmers omkostninger ved udøvelse af hvervet.

[...]

4.6 Fonden tegnes af formanden og endnu et medlem af bestyrelsen."

Advokat Jacob Poul Christoffersen er endvidere bestyrelsesmedlem i fonden [fond B], [...].

Advokat Jacob Poul Christoffersen havde tidligere bistået [klager] med udarbejdelse af testamente af 7. november 2022, hvori [klager] havde testamenteret 15 % af sin arv til [organisation A], 15 % til [fond B] og de resterende 70 % til [familiemedlemmer], subsidiært deres livsarvinger.

Advokat Jacob Poul Christoffersen har oplyst, at det i forbindelse med undersøgelser vedrørende salg af [klager]s ejendomme kom frem, at der den [...] var tinglyst en tidsubestemt og vederlagsfri jagtret for [X] og [Y]. Det fremgår ikke, hvilken relation de to har til [klager], men advokat Jacob Poul Christoffersen har oplyst, at der er tale om familie.

Den 10. januar 2024 blev der afholdt et møde [...] med deltagelse af advokat Jacob Poul Christoffersen, [klager] og [A].

Samme dag, den 10. januar 2024, udarbejdede advokat Jacob Poul Christoffersen ordrebekræftelse, hvoraf det fremgår, at den "Overbringes" til [klager]. Af ordrebekræftelsen fremgår bl.a., at bistanden bestod af ekspeditioner i forbindelse med salg af [adresse 1] og [adresse 2], [by], herunder bl.a. kontakt med mægler, gennemgang af købsaftale, tinglysningsmæssige ekspeditioner samt øvrige relevante ekspeditioner og udarbejdelse af testamente. Herudover fremgik bl.a. følgende:

"Betaling, depositum og omkostninger:

Honorar for udarbejdelse af testamente andrager kr. 5.000,00 incl. moms. Hertil kommer kr. 300,00 i gebyr, som skal betalt til [byretten] i

forbindelse med testamentets underskrivelse ved Notaren.

Angående salg af [adresse 1] og [adresse 2], [by] vil jeg afregne min bistand efter sagens art og omfang, det opnåede resultat, sagens genstand og den medgåede tid, herunder om ydelserne er erlagt på usædvanlige tidspunkter, under særligt tidspres og lignende forhold.

Den medgåede tid registreres med udgangspunkt i de til enhver tid gældende takster. På aftaletidspunktet gælder følgende takster, der er angivet eksklusiv/inklusiv moms. Der vil blive registreret tid på sagen, hvoraf fremgår, hvilke medarbejder, der har udført arbejdet.

*Advokat/time, kr. 2.300,00/2.875,00
Sekretær/time, kr. 750,00/937,50*

[...]

Videre proces/vores aftaler:

- 1. Jeg vender tilbage med udkast til testamente.*
- 2. Som aftalt har jeg bestilt følgende:*
 - vurdering og formidlingsaftale vedr. [adresse 1] og [adresse 2] ved [ejendomsmægler A] [by],*
 - kopi af kontoudtog og betalingsserviceoversigt fra [bank A],*
 - kopi af årsregnskab for 2020, 2021 og 2022 fra [landboforening A].*
- 3. Når jeg har modtaget noget fra [ejendomsmægler A] og lavet udkast til testamente kommer jeg forbi til et møde, så vi kan drøfte videre proces.”*

Advokat Jacob Poul Christoffersen har oplyst, at han overbragte ordrebekræftelsen til [klager] [...]. [Klager] har bestridt at have modtaget ordrebekræftelsen.

Om eftermiddagen den 10. januar 2024 skrev advokat Jacob Poul Christoffersen til [ejendomsmægler A], [bank A] samt en landboforening og anmodede om oplysninger som anført i ordrebekræftelsen.

Advokat Jacob Poul Christoffersen modtog den 17. januar 2024 formidlingsaftale samt salgsbudgetter mv. fra [ejendomsmægler A].

Det fremgår, at [klager] den 22. januar 2024 fik besøg af [...]. Af notatet fremgår bl.a., at [klager] ikke aktuelt ønskede at sælge gården, men at han godt vidste, at det ville komme. Videre fremgår bl.a. følgende:

"[klager] får besøg af advokat i morgen og her er anbefalet snak omkring fremtidsfuldmagter, testamente og samværgemål omkring økonomi. Dette vil han gøre.

[klager] vurderes værende fuld habil til at tage beslutninger på egne vegne - kan have brug for vejledning af advokat/landboforening, da der er mange i hans omgangskreds der ønsker at influere på hans ønsker."

Den 23. januar 2024 blev der afholdt et møde mellem advokat Jacob Poul Christoffersen med ejendomsmægleren fra [ejendomsmægler A] og [klager] vedrørende bl.a. den tinglyste jagtret og vilkår for et eventuelt salg. Advokat Jacob Poul Christoffersen har oplyst, at [klager] gav udtryk for, at han ikke var vidende om, at jagtretten var tidsubegrænset.

Advokat Jacob Poul Christoffersen har oplyst, at de på mødet den 23. januar 2024 også drøftede [klager]s økonomi, herunder sikring mod misbrug og afskærmning i forhold til de personer, der løbende kontaktede [klager] i forhold til egne interesser. Advokat Jacob Poul Christoffersen har endvidere oplyst, at det blev aftalt, at advokat Jacob Poul Christoffersen skulle hjælpe med yderligere ekspeditioner.

[klager] underskrev samme dag, den 23. januar 2024, generalfuldmagt til advokat Jacob Poul Christoffersen.

Den 24. januar 2024 udarbejdede advokat Jacob Poul Christoffersen ny ordrebekræftelse, hvoraf det fremgår, at den "Overbringes" til [klager]. Af ordrebekræftelsen fremgår bl.a., at bistanden bestod af ekspeditioner i forbindelse med salg af [adresse 1] og [adresse 2], [by], herunder bl.a. kontakt med mægler, gennemgang af købsaftale, tinglysningsmæssige ekspeditioner samt øvrige relevante ekspeditioner, udarbejdelse af testamente, hjælp til aflysning af tinglyst jagtret samt evt. udtagelse af stævning, hjælp til salg af driftsmidler, udarbejdelse af vedvarende- og fremtidsfuldmagt, koordinering angående underskrift af testamente og fremtidsfuldmagt med notar, generhvervelse af MitID, indgåelse af administrationsaftale og udarbejdelse af

tinglysningsfuldmagter. Af ordrebekræftelsen fremgik endvidere bl.a. følgende:

"Betaling, depositum og omkostninger:

Honorar for udarbejdelse af testamente andrager kr. 5.000,00 incl. moms. Hertil kommer kr. 300,00 i gebyr, som skal betalt til [byretten] i forbindelse med testamentets underskrivelse ved Notaren.

Honorar for udarbejdelse af vedvarende- og fremtidsfuldmagt samt almindelig generalfuldmagt andrager kr. 5.000,00 incl. moms. Hertil kommer kr. 300,00 i gebyr, som skal betalt til [byretten] i forbindelse med fremtidsfuldmagtens underskrivelse ved Notaren.

Honorar for udarbejdelse af tinglysningsfuldmagter andrager kr. 1.250,00 incl. moms pr. stk.

Angående salg af [adresse 1] og [adresse 2], [by], aflysning af tinglyst jagtret, salg af driftsmidler, generhvervelse af MitID vil jeg afregne min bistand efter sagens art og omfang, det opnåede resultat, sagens genstand og den medgåede tid, herunder om ydelserne er erlagt på usædvanlige tidspunkter, under særligt tidspres og lignende forhold.

Angående administrationsaftale afregnes for arbejde omfatter af administrationsaftalen som anført i administrationsaftalen.

Den medgåede tid registreres med udgangspunkt i de til enhver tid gældende takster.

På aftaletidspunktet gælder følgende takster, der er angivet eksklusiv/inklusive moms. Der vil blive registreret tid på sagen, hvoraf fremgår, hvilke medarbejdere, der har udført arbejdet.

Advokat/time, kr. 2.300,00/2.875,00

Sekretær/time, kr. 750,00/937,50"

Med ordrebekræftelsen vedlagde advokat Jacob Poul Christoffersen udkast til testamente, udkast til vedvarende- og fremtidsfuldmagt, udkast til administrationsaftale samt udkast til tinglysningsfuldmagter.

[klager] har bestridt at have modtaget ordrebekræftelsen.

Advokat Jacob Poul Christoffersen skrev den 24. januar 2024 til henholdsvis lejeren af [adresse 1] og spurgte, om hun kunne være interesseret i at købe

ejendommen, samt til forpagteren af jord på [adresse 2] og efterspurgt forpagtningsaftalen. Derudover skrev advokat Jacob Poul Christoffersen til henholdsvis [Y] og [X] vedrørende den tinglyste jagtret.

Ved e-mail af 30. januar 2024 oplyste advokat Jacob Poul Christoffersens sekretær til notaren ved skifteretten, at [klager] kunne underskrive testamentet fredag den 9. februar 2024.

Advokat Jacob Poul Christoffersen har oplyst, at han den 31. januar og den 6. marts 2024 havde møder med [klager], hvor opgaver og praktik blev drøftet. Advokat Jacob Poul Christoffersen har endvidere oplyst, at han til [klager] tilkendegav, at han ikke ville iværksætte salg, administration m.v. før [klager] havde tiltrådt administrationsaftale og tinglysningsfuldmagter.

Advokat Jacob Poul Christoffersen har oplyst, at han efterfølgende havde telefoniske drøftelser med [X] og [Y], som begge afviste enhver kritik af den indgåede aftale/servitut angående jagtret.

Det er oplyst, at [klager] underskrev testamentet ved notaren den 9. februar 2024. Af testamentet fremgik bl.a., at [klager] testamenterede 50 % af sin arv til [fond B]en og de resterende 50 % til [fond A].

Ved faktura af 3. april 2024 udstedt til [klager] a conto fakturerede advokat Jacob Poul Christoffersen salær med 43.750 kr. inkl. moms for sit arbejde med sagen. Af salærredegørelsen fremgår, at det udførte arbejde bestod af udarbejdelse af testamente, herunder deltagelse ved underskrift for notaren, udarbejdelse af fremtidsfuldmagt (som var underskrevet), udarbejdelse af udkast til fremtidsfuldmagt/ vedvarende fuldmagt (som ikke var underskrevet), udarbejdelse af udkast til administrationsaftale (som ikke var underskrevet), korrespondance med lejer angående lejemålet [adresse 1], korrespondance med forpagter angående jagtret, indhentet oplæg fra [ejendomsmægler A] i forhold til salg af [adresse 1] og [adresse 2], drøftelser med landbrugskonsulent angående økonomi, drøftelser med [bank A] angående konti og diverse hævninger, drøftelser med [klager] og diverse andre angående salg af driftsmidler og uberettiget hævninger på hans kort, diverse undersøgelser angående MitID i forhold til bl.a. fremtidsfuldmagt, diverse drøftelser med forskellige personer angående [klager]s situation og pasning af hans ejendom

samt flere møder med [klager] [...].

Af salærredegørelsen fremgik endvidere, at advokat Jacob Poul Christoffersen fortsat afventede [klager]s stillingtagen til, om han ønskede hjælp til oprettelse af fremtidsfuldmagt, administrationsaftale, salg af ejendomme samt fortsat dialog med lejer og forpagter. Advokat Jacob Poul Christoffersen oplyste endvidere, at han havde fremsendt fakturaen til [bank A] med anmodning om betaling.

Det fremgår af salærredegørelsen at denne og fakturaen blev overbragt til [klager].

Den 3. april 2024 pågik der en telefonsamtale mellem [klager] og advokat Jacob Poul Christoffersen. Parterne er ikke enige om indholdet af samtalen, idet [advokat A] gør gældende, at [klager] under samtalen gjorde indsigelse mod salæret, mens advokat Jacob Poul Christoffersen bestrider, at dette er tilfældet.

Advokat Jacob Poul Christoffersen har oplyst, at han efterfølgende af [klager]s bank blev oplyst om, at [klager] havde kontaktet en anden advokat.

Den 18. april 2024 skrev [advokat A] til advokat Jacob Poul Christoffersen, idet hun på vegne af [klager] ønskede at gøre indsigelse mod fakturaen. Af brevet fremgik bl.a. følgende:

"Jeg er blevet oplyst, at [klager] alene havde bedt dig være behjælpelig med udarbejdelse af et testamente. Alligevel har du faktureret ham for mange andre ydelser som [klager] på intet tidspunkt har anmodet om, oplyser han.

Jeg skal anmode om at få fremsendte kopi af testamentet du har udarbejdet til [klager], samt i øvrigt dokumenter med en ordrebekræfte, hvad du skulle lave for [klager], herunder oplysninger om salær.

Du er naturligvis velkommen til at kontakte mig, men på vegne af [klager] skal jeg gøre det klart at enhver kommunikation skal rettes til mig. Jeg forventer, at du respekterer dette og ophører med at kontakte [klager] direkte."

Advokat Jacob Poul Christoffersen svarede [advokat A] ved e-mail senere samme dag, den 18. april 2024. Med e-mailen vedhæftede han brev til [klager], som han oplyste, at han havde sendt til banken, men at han grundet e-mailen fra [advokat A], ville overlade det til hende at viderebringe brevet til sin klient. Af brevet til [klager] fremgik bl.a., at han som følge af advokatskiftet aflyste deres aftalte møde samme dag, og at han anså generalfuldmagten for tilbagekaldt.

Der pågik efterfølgende yderligere e-mailkorrespondance mellem advokat Jacob Poul Christoffersen og [advokat A] vedrørende salærets berettigelse.

Den 15. august 2024 indgav advokat Jacob Poul Christoffersen stævning mod [klager] med påstand om betaling af salær opkrævet ved faktura af 3. april 2024.

[Advokat A] afgav på vegne af [klager] svarskrift den 10. september 2024 og anmodede om, at sagen blev oversendt til Advokatnævnet.

Den 13. september 2024 hævdede retten sagen og oversendte den til Advokatnævnet.

Advokat Jacob Poul Christoffersen har fremlagt erklæring fra [A], hvoraf det bl.a. fremgår, at [A] har deltaget på møder henholdsvis den 10., 23 og 31. januar 2024 samt 6. marts 2024 med [klager] og advokat Jacob Poul Christoffersen.

Advokat Jacob Poul Christoffersen har under sagens skriftveksling fremlagt time- sagsregnskab.

Parternes påstande og anbringender:

[Klager]:

Adfærdsklagen

[Advokat A] har på vegne af [klager] påstået, at advokat Jacob Poul Christoffersen har tilsidesat god advokatskik ved ikke at sende ordrebekræftelser, ved at befinde sig i en interessekonflikt og ved ikke at give

klagevejledning.

Ad ordrebekræftelse

Under den anlagte retssag har advokat Jacob Poul Christoffersen fremlagt en ordrebekræftelse af 24. januar 2024. Af ordrebekræftelsen fremgår det, at den skal "Overbringes" til [klager], men han modtog aldrig en ordrebekræftelse.

Det følger af de advokatetiske regler, at en ordrebekræftelse skal gives skriftlig på en klar og entydig måde. Ordrebekræftelsen skal endvidere gives i forbindelse med aftalens indgåelse.

Hvis der ikke er givet tilstrækkelig ordrebekræftelse, vender bevisbyrden, og det er derfor advokat Jacob Poul Christoffersen, der skal bevise, at arbejdet, der kræves salær for, er bestilt af [klager], samt at salærets størrelse er rimelig. Denne bevisbyrde er efter [klager]s opfattelse ikke løftet. Overtrædelsen bør have salærfortabende virkning.

Da [advokat A] den 18. april 2024 anmodede om fremsendelse af ordrebekræftelse, fremsendte advokat Jacob Christoffersen kun ordrebekræftelsen af 24. januar 2024, hvori der står "Overbringes". Det fremgår ikke, hvordan ordrebekræftelsen er blevet overbragt. Hertil kommer, at ordrebekræftelsen af 10. januar 2024 først blev fremlagt under skriftvekslingen af nærværende klagesag. Det skal bemærkes, at denne også skulle være overbragt, men [klager] har ikke fået denne overbragt.

Af [...] [notat] den 22. januar 2024 fremgår bl.a., at [klager] ikke ønskede at sælge gården nu, og at han fik besøg af advokat dagen efter, hvor han blev anbefalet at snakke om testamente, fremtidsfuldmagt og samværgemål. Disse opgaver er opgaver, som ellers allerede fremgår af ordrebekræftelsen dateret den 10. januar 2024. [klager] bekræfter, at han havde møde med advokat Jacob Poul Christoffersen den 23. januar 2024, hvor han blev rådgivet om testamentet og fremtidsfuldmagten.

Ad habilitet

Advokat Jacob Poul Christoffersen har udarbejdet et testamente for [klager], hvoraf det fremgår, at 50 % af arven skal tilfalde [fond A]. Det er [klager]s

opfattelse, at advokat Jacob Poul Christoffersen har overtrådt god advokatskik ved at lade sin klient testamentere til fordel for en fond, som advokat Jacob Poul Christoffersen selv er formand for, og som han hermed har en personlig interesse i. I fondens vedtægter er det bestemt, at bestyrelsen modtager et rimeligt arbejdslederlag for bestyrelseserhvervet, ligesom fonden betaler medlemmers omkostninger ved udøvelse af hvervet.

Udover "[fond A]" blev "[fond B]" indsat i testamentet til at arve de resterende 50 % af alt, hvad [klager] måtte efterlade.

De to fonde skal tilsammen arve 100 % af alt hvad [klager] efterlader sig, hvilket må antages at være en pæn formue ud fra de aktiver, han er i besiddelse af i dag. Advokat Jacob Poul Christoffersen sidder i bestyrelsen i begge fonde, og alene af den grund, har han en personlig interesse i at indsætte fondene i testamentet.

Ad klagevejledning

Det følger af de advokatetiske regler, at hvis en advokat afviser en forbrugerklants klage

over advokatens honorar, skal advokaten skriftligt, direkte og af egen drift orientere klienten om Advokatnævnets fysiske adresse og hjemmesideadresse samt om Advokatnævnets kompetence til behandling af tvister vedrørende advokatens salær.

[Advokat A] gjorde den 18. april 2024 advokat Jacob Poul Christoffersen opmærksom på, at [klager] ikke var enig i det fremsatte honorar.

Advokat Jacob Poul Christoffersen fastholdt ved brev af 18. april 2024 til [advokat A] sit salærkrav, og ved e-mail af 16. maj 2024 fastholdt [advokat A] indsigelsen mod det fremsatte honorar. Advokat Jacob Poul Christoffersen har på intet tidspunkt givet [klager] den nødvendige klagevejledning.

Da advokat Jacob Poul Christoffersen den 3. april 2024 sendte fakturaen til [klager]s bankrådgiver, kontaktede bankrådgiveren [klager] for at sikre sig, at han var bekendt med fakturaen og i øvrigt kunne godkende den. [klager] meddelte, at den ikke kunne godkendes, ligesom han telefonisk den 3. april

2024 gav udtryk over for advokat Jacob Poul Christoffersen, at han var uforstående overfor fakturaen.

Salærklagen

[Advokat A] har påstået, at advokat Jacob Poul Christoffersens salær skal bortfalde og har henvist til det under adfærdsklagen anførte.

Advokat Jacob Poul Christoffersen:

Adfærdsklagen

Advokat Jacob Poul Christoffersen har påstået afvisning, subsidiært frifindelse.

Advokat Jacob Poul Christoffersen har til støtte for påstanden om afvisning anført, at sagens afgørelse forudsætter bevisførelse ved vidner, herunder [A], og at en sådan bevisførelse går ud over, hvad der kan ske under en sag ved Advokatnævnet.

Advokat Jacob Poul Christoffersen har til støtte for påstanden om frifindelse anført bl.a., at han har sendt ordrebekræftelser, at han ikke befandt sig i en interessekonflikt og at klagevejledning ikke var nødvendig, da [klager] var repræsenteret af [advokat A] på tidspunktet for indsigelse mod salæret.

Ad ordrebekræftelse

[Klager] har modtaget både ordrebekræftelsen af henholdsvis 10. og 24. januar 2024. Ordrebekræftelsen af 10. januar 2024 blev udfærdiget på baggrund af et afholdt møde med [klager]. På mødet deltog desuden [A] [...]. På mødet den 23. januar 2024, hvor [A] også deltog sammen med advokat Jacob Poul Christoffersen og [klager], blev det aftalt, at advokat Jacob Poul Christoffersen skulle hjælpe [klager] med yderligere opgaver som anført i ordrebekræftelsen af 24. januar 2024. På mødet underskrev [klager] en generalfuldmagt.

Både generalfuldmagten og de to ordrebekræftelser blev overbragt til [klager] [...], ligesom der blev anmodet om en tilbagemelding på, hvorledes der kunne laves en løsning således, at [klager]s personlige papirer ikke var frit tilgængelige [...].

Der er i øvrigt intet besynderligt i, at ordrebekræftelsen af 10. januar 2024 først er fremlagt under skriftvekslingen af nærværende klagesag, idet det først var relevant at fremlægge den på dette tidspunkt. [Advokat A] kunne med en lidt mere ihærdig indsats have fået de samme oplysninger ved at kontakte [...]. Det har hun ikke gjort, men derimod baseret sin indsats og kritik på [...] forklaringer pr. telefon og muligvis på oplysninger fra personer, som har egen interesse i at miskreditere advokat Jacob Poul Christoffersens arbejde.

Ad habilitet

Det afvises, at advokat Jacob Poul Christoffersen har overtrådt almindelige habilitetsregler ved at bistå [klager] i forhold til ændring af [klager]s testamente.

[Fond A]’s formål er at tilgodese [...]. Advokat Jacob Poul Christoffersen har ingen som helst personlig økonomisk interesse i fonden. Advokat Jacob Poul Christoffersens arbejde for fonden sker uden vederlag og det forhold, at [fond A] blev begunstiget, indebærer ingen økonomisk vinding for advokat Jacob Poul Christoffersen. Personkredsen er desuden på ingen måde at anse som advokat Jacob Poul Christoffersens nærmeste ud fra almindelige habilitetsbetragtninger.

[Klager]s ønske om at ændre sit gældende testamente tog afsæt i, at [klager] ikke ønskede, at hans [familiemedlemmer] skulle arve ham, [...]. [Klager] var meget glad for [...], som [klager] og [...] nød glæde af ved løbende donationer fra [fond A]. Det ville [klager] gerne støtte økonomisk ved, at [fond A] arvede ham.

Ad klagevejledning

[Klager] meddelte ikke, at han ville klage over advokat Jacob Poul Christoffersens salær forud for, at [advokat A] repræsenterede [klager]. På det tidspunkt, hvor det stod klart, at [klager] ønskede at klage over det af advokat Jacob Poul Christoffersen beregnede salær, var [klager] repræsenteret ved [advokat A], som er at betragte som erhvervsdrivende. De advokatetiske regler artikel 37 er en ordensforskrift i forhold til oplysning til en forbruger om forbrugerens klagemuligheder.

[Advokat A] er gennem sin stilling som advokat vidende om klagemuligheden til

Advokatnævnet. En forbruger, som gennem sin advokat allerede er opmærksom på klagemulighed til Advokatnævnet på tidspunkt for uenighedens opståen, har ikke behov for/krav på yderligere vejledning angående sine klagemuligheder.

Salærklagen

Advokat Jacob Poul Christoffersen har påstået afvisning subsidiært godkendelse af salæret.

Til støtte for påstanden om afvisning har advokat Jacob Poul Christoffersen anført, at sagens afgørelse forudsætter bevisførelse ved vidner herunder, [A] og at en sådan bevisførelse går udover, hvad der kan ske under en sag ved Advokatnævnet.

Til støtte for påstanden om godkendelse af salæret har advokat Jacob Poul Christoffersen anført bl.a., at salæret er rimeligt, og at der er faktureret i henhold til ordrebekræftelserne af henholdsvis 10. og 24. januar 2024 og i overensstemmelse med, hvad der blev aftalt med [klager].

Advokat Jacob Poul Christoffersen har udført sit arbejde med størst mulig omhyggelighed og hensyntagen til [klager][...].

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af syv medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Adfærdsklagen

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Ordrebekræftelse

Når klienten er forbruger, skal advokaten i forbindelse med indgåelsen af aftalen om bistand af egen drift og på klar og entydig måde skriftligt og direkte til klienten

oplyse klienten om de vigtigste elementer i den påregnede bistand, om fastsættelsen af salæret og om de med bistanden forbundne omkostninger.

Hvis bistanden ydes til et fast salær, skal dette oplyses. Hvis det ikke er muligt på forhånd at beregne salærets størrelse, skal advokaten angive den måde, hvorpå salæret vil blive beregnet, eller give et begrundet overslag. Beløbet skal oplyses inklusive moms.

Advokatnævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte advokat Jacob Poul Christoffersens oplysning om, at henholdsvis ordrebekræftelsen af 10. januar 2024 og 24. januar 2024 blev overbragt til [klager] [...].

Habilitet

En advokat må ikke bistå en klient i situationer, hvor en interessekonflikt er opstået, eller hvor der foreligger nærliggende risiko for, at en sådan konflikt opstår.

Advokatnævnet lægger til grund, at advokat Jacob Poul Christoffersen er formand for bestyrelsen i [fond A]. Nævnet lægger endvidere til grund, at fonden tegnes af formanden og ét andet bestyrelsesmedlem, og at advokat Jacob Poul Christoffersen som følge heraf må antages at have en vis indflydelse på fondens dispositioner. Herudover lægger nævnet til grund, at [fond A] ikke tidligere var begunstiget i [klager]s testamente.

Under disse konkrete omstændigheder finder nævnet, at advokat Jacob Poul Christoffersen ved at påtage sig at udfærdige testamentet for [klager] har befundet sig i en interessekonflikt eller i nærliggende risiko herfor og derved har handlet i strid med god advokatskik.

Det kan ikke føre til en ændret vurdering, at advokat Jacob Poul Christoffersens arbejde for fonden sker uden vederlag.

Klagevejledning

Når en advokat afviser en forbrugerklients klage over advokatens salær, skal advokaten skriftligt, direkte og af egen drift orientere klienten om Advokatnævnets fysiske adresse og hjemmesideadresse samt om Advokatnævnets kompetence til behandling af tvister om advokatens salær.

Det er ikke tilstrækkeligt, at oplysningerne gives på forhånd i advokatens bekræftelsesskrivelse og forretningsbetingelser eller på en hjemmeside.

Advokatnævnet finder det ikke tilstrækkelig godtgjort, at [klager] under telefonsamtalen med advokat Jacob Poul Christoffersen den 3. april 2024 gjorde indsigelse over for salæret.

Det kan derimod lægges til grund, at [advokat A] ved e-mail af 18. april 2024 på vegne af [klager] gjorde indsigelse mod salæret.

Det lægges endvidere som ubestridt til grund, at advokat Jacob Poul Christoffersen ikke har givet [klager] klagevejledning.

Advokatnævnet finder, at advokat Jacob Poul Christoffersen under de konkrete omstændigheder ikke har tilsidesat god advokatskik ved ikke positivt at vejlede om muligheden for at klage til Advokatnævnet. Advokatnævnet har i den forbindelse særligt lagt vægt på, at uanset om der før den 18. april 2024 måtte have været uenighed om salæret, var der ikke en sådan fastlåst tvist, at klagevejledning var fornøden. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at indsigelsen mod salærets rimelighed blev fremsat af [advokat A], som på tidspunktet repræsenterede [klager], og at advokat Jacob Poul Christoffersen herefter alene kommunikerede med [advokat A] om salærets rimelighed.

Konklusion

Advokatnævnet finder herefter, at advokat Jacob Poul Christoffersen i det ovenfor anførte omfang har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Advokatnævnet pålægger som en følge heraf og henset til at advokat Jacob Poul Christoffersen ved kendelse af 8. juni 2022 er blevet pålagt en bøde på 10.000 kr. for tilsidesættelse af god advokatskik, i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, advokat Jacob Poul Christoffersen en bøde på 20.000 kr.

Advokat Jacob Poul Christoffersen kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Salærklagen

Efter retsplejelovens § 126, stk. 2, må en advokat ikke kræve højere salær for sit arbejde, end hvad der kan anses for rimeligt.

Det opkrævede salær skal ses i forhold til bl.a. sagens betydning og værdi for klienten, sagens udfald, arten og omfanget af det arbejde, advokaten har udført, og det med sagen forbundne ansvar.

Henset til det under adfærdsklagen anførte vedrørende ordrebekræftelse, finder Advokatnævnet, at det ikke er tilstrækkeligt godtgjort, at advokat Jacob Poul Christoffersen har udført arbejde i sagen, som ikke var bestilt af [klager].

Advokatnævnet finder endvidere under hensyn til det forhold, at advokat Jacob Poul Christoffersen befandt sig i en interessekonflikt ved at udfærdige testamentet, at det opkrævede salær ikke kan anses for rimeligt. Nævnet nedsætter herefter i medfør af retsplejelovens § 146, stk. 1, skønsmæssigt salæret til 30.000 kr. inkl. moms.

Advokatnævnet pålægger advokat Jacob Poul Christoffersen at betale det eventuelt for meget modtagne salær tilbage til [klager] inden 4 uger. Ud over salæret skal advokat Jacob Poul Christoffersen betale renter af beløbet. Renten er sædvanlig procesrente; det vil sige Nationalbankens udlånsrente med tillæg af 8 %. Udlånsrenten kan oplyses af pengeinstitutterne. Beløbet skal forrentes fra det tidspunkt, hvor advokat Jacob Poul Christoffersen modtog beløbet som betaling, til det tidspunkt, hvor advokat Jacob Poul Christoffersen betaler beløbet tilbage.

Herefter bestemmes:

Advokat Jacob Poul Christoffersen pålægges en bøde til statskassen på 20.000.

Advokat Jacob Poul Christoffersens salær på 43.750 kr. inkl. moms nedsættes til 30.000 kr. inkl. moms.

På nævnets vegne

Steen Mejer